

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
Голова науково-методичної ради

Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«26» лютого 2025 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- 1. Іноземні мови та світова література**
- 2. Методика навчання іноземної мови та
світової літератури у закладах загальної середньої освіти**

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.21 Англійська мова і література
Освітня програма Середня освіта (мова і література англійська)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Форма навчання денна /заочна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
факультету української й іноземної
філології та журналістики

Голова НМР _____ Ірина ГАЙДАЄНКО
«17» лютого 2025 р., пр. № 5

Івано-Франківськ - Херсон, 2025 р.

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова
Протокол № 6 від 11 лютого 2025 р.

Завідувачка кафедри

Юлія КИЩЕНКО

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Програма атестації з екзамену «Іноземні мови та світова література»	7
3. Програма атестації з модуля «Методика навчання іноземної мови та світової літератури у закладах загальної середньої освіти»	24
4. Критерії оцінювання відповіді здобувачів	28

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» складається з двох екзаменів:

1. Іноземні мови та світова література.
2. Методика навчання іноземної мови та світової літератури у закладах загальної середньої освіти.

Перший екзамен «Іноземні мови та світова література» містить питання теоретичного та практичного аспектів англійської мови та світової літератури.

Другий екзамен розглядає результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти з методики навчання іноземної мови та світової літератури в закладах загальної середньої освіти.

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» є підсумковою формою перевірки та оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів та сформованості у них загальних компетентностей, серед яких:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов.

ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.

ЗК9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї.

ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.

Для проведення атестації організується екзаменаційна комісія у складі голови, членів комісії та екзаменаторів, які перевіряють результати навчання здобувачів вищої освіти «бакалавр» за освітньою програмою:

ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки.

ПРН 2. Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання іноземних мов і світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 3. Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземної мови та світової літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 4. Знання та вміння використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови.

ПРН 5. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.

ПРН 7. Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 8. Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ПРН 9. Знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку української та іноземних мов, що вивчаються, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 10. Здатність використовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного спілкування англійською мовою.

ПРН 11. Володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземних мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 12. Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико-культурному контексті; володіння різними видами аналізу художнього твору, вміння визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 13. Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 14. Використання гуманістичного потенціалу рідної й англійської мов і світової літератури, другої іноземної мови для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 15. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРН 16. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН 17. Знання вимог до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

Згідно Освітньої Програми фаховими компетентностями, якими повинен володіти здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» є:

ФК 1. Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.

ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.

ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та світової літератури.

ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.

ФК 7. Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів.

ФК 8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії світової літератури та культури у процесі навчання.

ФК 9. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання іноземних мов і світової літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.

ФК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 11. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей

1.1. ІНОЗЕМНІ МОВИ ТА СВІТОВА ЛІТЕРАТУРА

Перший екзамен атестації передбачає перевірку ґрунтовних філологічних знань з таких теоретичних курсів, як «Теоретична граматики англійської мови», «Історія англійської мови», «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови», «Країнознавство». А також сформованість умінь та навичок з дисциплін «Практики усного та писемного англійського мовлення» та «Практичної граматики».

Здобувач повинен уміти викладати доказово, з урахуванням позиції того, до кого звернено висловлювання, свою думку за заданою темою, проблемою, ситуацією, використовуючи при цьому такі форми, як опис, роздум, розповідь.

Здобувачі також мають показати обізнаність сучасних наукових напрямів дослідження художнього тексту та його лінгвостилістичного аналізу.

Перший екзамен передбачає перевірку й оцінку сформованості у студентів фахових компетентностей: *мовної, мовленнєвої, соціокультурної, лінгвокраїнознавчої, методичної, науково-дослідної, дискурсивної* та наявності знань з основ теорії мови, а також здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння в ситуаціях спілкування з носіями мови.

I. Теоретична граматики англійської мови

1. Граматики як складник мовної системи. Розвиток граматики та її типи

- Основні функції мови.
- Креативний аспект мови.
- Різниця між знанням мови та практичним володінням нею.
- Визначення трьох складових мовної системи.
- Етимологія та значення слова «граматики».
- Різниця між дескриптивною та прескриптивною граматики.
- Сутність трансформаційної граматики.
- Мовні універсалиї.
- Цілі універсальної та теоретичної граматик.

2. Виміри та рівні лінгвістичного аналізу: синтагматичні та парадигматичні відносини між мовними одиницями

- Синтагматичні відносини між мовними одиницями.

- Визначення основних типів синтагм.
- Особливості предикативної синтагми.
- Парадигматичні відносини між мовними одиницями.
- Ієрархічна структура мовної системи.
- Структурне та функціональне визначення тексту.

3. Морфологія як наука про внутрішню структуру слів

- Словникові та текстові слова.
- Граматична парадигма лексеми.
- Ознаки словарної сім'ї.
- Типи морфологічних відносин між словами сучасної англійської мови.
- Етимологія, значення та об'єкт вивчення морфології.
- Сутність морфеми. Коренева морфема. Типи афіксальних морфем та їх функціональні особливості.
- Характеристика інфлексивних афіксів сучасної англійської мови.
- Вільні та зв'язані морфеми.
- Сутність аломорфів.

4. Базові поняття морфології: граматична категорія, граматична парадигма та парадигматична опозиція

- Сутність граматичної категорії.
- Парадигма та парадигматична опозиція.
- Сильні та слабкі члени парадигматичної опозиції.
- Способи граматичного словотворення сучасної англійської мови.
- Синтетичні та аналітичні граматичні форми.
- Внутрішні та зовнішні інфлексії.
- Явище граматичного суплетивізму.

5. Сутність розподілу слів на частини мови

- Семантичні, морфологічні та синтаксичні критерії розподілу слів на частини мови.
- Характерні ознаки лексичних (значимих) слів.
- Ознаки функціональних слів.
- Характерні ознаки вставних слів.

6. Іменні частини мови

- Два основні типи частин мов у англійській граматиці.
- Семантичні й морфологічні риси та синтаксичні функції іменника в реченні.
- Семантичні й морфологічні риси та синтаксичні функції прикметника в реченні.
- Проблема суперечливості числівника, його структурні форми та синтаксичні функції в реченні.
- Проблема суперечливості займенника.
- Класифікація займенників англійської мови.

7. Дієслово та його класифікації

- Класифікація дієслів за функціональними ознаками.
- Функціональні характеристики повнозначних дієслів.

- Функціональні характеристики первинних і модальних дієслів.
- Семантичні класи дієслів.
- Морфологічні класи дієслів: правильні та неправильні дієслова.
- Функціональні розбіжності між повними дієсловами та безособовими формами.
- Структурні класи дієслів.
- Фразові дієслова сучасної англійської мови.
- Сутність валентності дієслів.
- Основні зразки валентності в англійській граматиці.

8. Система граматичних категорій дієслова: особа, число, час, аспект, стан, спосіб

- Категорії особи та числа дієслів.
- Загальне поняття часу та бінарна парадигма граматичної категорії часу.
- Простий теперішній час для позначення теперішньої, майбутньої та минулої дії.
- Використання простого минулого часу.
- Основні способи вираження майбутньої дії в англійській мові.
- Значення та характеристика основних типів аспектів у англійській мові.
- Граматична категорія стану. Короткий та довгий пасивний стан.
- Граматична категорія способу англійського дієслова.

9. Речення як основна одиниця синтаксису

- Об'єкт вивчення синтаксису.
- Речення як мовний знак.
- Синтаксична структура простого речення.
- Характеристика головних членів речення: присудок та підмет.
- Загальна характеристика другорядних членів речення: додаток, означення та обставина.
- Види обставин в англійському реченні.

10. Групи слів. Синтаксичні зв'язки між словами

- Сутність словосполучення в англійській граматичній системі.
- Синтаксичні типи словосполучень.
- Субординативні, координативні та предикативні словосполучення.
- Мета актуального членування речення.
- Поняття теми та реми.
- Інформативний динамізм речення.
- Комунікативне та синтаксичне членування речення.
- Лінгвістичні засоби вираження центру комунікації.

11. Характеристика службових слів

- Визначальні слова (артиклі, вказівні займенники тощо).
- Характеристика допоміжних дієслів.
- Прийменники: структурні види.
- Два основні типи сполучників.
- Частки та вставні слова.

12. Поняття тексту: структурні та функціональні інтерпретації

- Структурний та функціональний підходи до лінгвістичної інтерпретації поняття «текст».
- Структурні типи текстів: мікротекст, макротекст і мегатекст.
- Характеристика тексту як вербальної одиниці комунікації.
- Граматичні та лексичні правила письмового тексту.
- Граматичні засоби текстової зв'язності.

II. Історія англійської мови

1. Специфічні риси германських мов:

- словесний наголос;
- зміна звуків та чергування наголосу.

2. Спільна германська та класична давньоанглійська системи фонем у порівнянні:

- короткі та довгі монофтонги;
- розщеплення германського [a];
- розщеплення велярних [k] і [d].

3. Фонологічні процеси у давньоанглійській мові та їх залишки в сучасній англійській мові:

- давньогерманське переломлення;
- палатальна дифтонгізація;
- і-умлаут;
- розвиток голосних у ненаголошених складах в історії англійської мови.

4. Іменні граматичні категорії у давньоанглійській мові та їх історичний розвиток:

- число, рід, відмінок;
- морфологічна класифікація іменників, відмінювання іменників у давньоанглійській мові та їх розпад у середньоанглійському періоді;
- класи займенників та їх специфічні риси, розвиток артиклів;
- відміни прикметників у давньоанглійській мові та їх розпад, ступені порівняння прикметників.

5. Форми дієслова у давньоанглійській мові та їх співвідношення з формами дієслова сучасної англійської мови:

- основні форми та дієвідмінювання у давньоанглійській мові;
- спрощення дієвідмінювання у середньоанглійській мові;
- перехід від синтетичних до аналітичних форм у системі дієслова.

6. Історичний розвиток аналітичних форм дієслова в англійській мові:

- способи вираження майбутнього часу в давньо-, середньо-, та ранньо- новоанглійському періодах;
- статус пасивних конструкцій у давньоанглійській мові та розвиток аналітичних пасивних форм;
- категорія виду в давньоанглійській мові;
- способи вираження тривалої дії у давньоанглійській мові;
- виникнення тривалих форм;

- форми мовного способу у давньо- та середньоанглійському періодах, формування системи аналітичних форм умовного способу.

7. Історичний розвиток неособових форм дієслова в англійській мові:

- форми та функції інфінітива, дієприкметника теперішнього та минулого часу;
- виникнення та розвиток герундія.

8. Лінгвістичні наслідки романського завоювання.

9. Розвиток національної літературної англійської мови:

- економічне та політичне об'єднання;
- введення друкарства;
- розповсюдження англійської мови за межі Британських островів;
- епоха Відродження в літературі;
- встановлення писемного стандарту;
- розвиток розмовного стандарту.

10. Фонологічні процеси в мові й формування системи фонем сучасної англійської мови:

- кількісні зміни голосних у середньоанглійській мові;
- якісні зміни голосних у середньоанглійській мові;
- розвиток монофтонгів та дифтонгів;
- еволюція приголосних фонем.

III. Лексикологія англійської мови

1. Етимологічний склад англійської мови.
2. Асиміляція запозичень: типи та ступені асиміляції.
3. Типи запозичень у словниковому складі сучасної англійської мови.
4. Афіксація (префікси, їх класифікація; суфікси, їх класифікація; продуктивні та непродуктивні афікси; комбінаторна властивість афіксів).
5. Словоскладання: класифікація складних слів; типи дериваційних складних слів.
6. Конверсія.
7. Скорочення.
8. Референтний та функціональний підходи до значення.
9. Полісемія: семантична структура багатозначних слів.
10. Зміна значення слова.
11. Словниковий склад як система.
12. Синоніми.
13. Полярність значення: морфологічна та семантична класифікація антонімів.
14. Вільні словосполучення: проблема їх визначення; класифікація вільних словосполучень.
15. Фразеологія: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць.
16. Явище омонімії. Класифікація омонімів.
17. Варіанти та діалекти англійської мови.

IV. Стилїстика англїйської мови

1. Функціональні стилї мови. Стилїстична фонетика та графіка.

- Предмет, цілі та завдання стилїстики.
- Функціональні стилї.
- Фонетичні засоби стилїстики: алїтерація, асонанс.
- Графічні засоби стилїстики: графон, ономотопея, дефініїзація, курсив, капїталїзація, мультиплїкація, особливї випадки графічної організації тексту.

2. Стилїстична диференціяція словника: літературні та розмовні слова.

- Літературний та розмовний типи мови.
- Терміни, архаїзми; сленг, жаргон, вульгаризми, діалектні слова.
- Морфемні повтори.

3. Лексична група стилїстичних виразних засобів

- Поняття виразного засобу та стилїстичного прийому на лексичному рівні.

Метафора, метонїмія, синекдоха.

- Гра слів: пан/парономазія, зевгма, порушення фразеологічної єдності, семантично хибні ланцюги слів, втручання у структуру слова.
- Іронія.
- Антономазія.
- Епітет, типи епітетів.
- Гїпербола.
- Применшення.
- Оксюморон.

4. Стилїстичний синтаксис англїйської мови

- Основні характеристики речення.
- Довжина речень, однослівні речення.
- Пунктуація.
- Риторичне питання.
- Типи повторів.
- Паралельні конструкції. Хїазм. Інверсія.
- Саспенс (очікування, невідомість).
- Відокремлення членів речення.
- Еліпсис.
- Одночленні речення.
- Типи зв'язку в реченні.
- Полїсиндетон, асиндетон, прикладка.
- Лексико-синтаксичні засоби: антїтеза, кульмінація, анти-кульмінація, порівняння, літота, парафраз.

5. Типи нарації

- Авторська розповідь.
- Дїалог.
- Внутрішнє мовлення.
- Непряма мова.
- Композиційні форми.

V. Країнознавство

1. Країна (територія, історія, населення) та її державний, політичний та економічний устрій:

- загальні відомості про країну, столицю, символіку, склад території, природні умови різних регіонів;
- історичні особливості розвитку країни;
 - класовий та етнічний склад населення, національні та мовні особливості, міграційні процеси та проблеми, які вони продовжують;
- конурбації, їх соціальні та екологічні проблеми;
- британська монархія та її майбутнє;
- конституція країни, її законодавча, виконавча та юридична влада;
- загальна характеристика економіки. Структура промисловості та сільського господарства;
 - зовнішньо-економічні зв'язки; проблема глобалізації; перспективи розвитку та негативні наслідки.

2. Освіта, культурне та суспільне життя:

- освіта (середня та вища); нові тенденції в організації освіти та змісті навчання в Об'єднаному Королівстві та США;
- свята, традиції та звички;
- життя молоді в Сполученому Королівстві та США.

ТЕМИ ДЛЯ УСНОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ

1. Політичний устрій Великої Британії. Основні політичні партії. Структура британського парламенту.
2. Улюблений музичний жанр. Відомі композитори або виконавці в цьому жанрі.
3. Засоби масової інформації в Україні, Великій Британії та США. Мета створення фейкових новин; маніпулятивний журналізм.
4. Основні складові компоненти будь-якої економічної системи. Причини та наслідки інфляції.
5. Види правопорушень та покарань. Основні відмінності між кримінальними та цивільними справами.
6. Виборча система в США, головні політичні партії.
7. Поради щодо здорового харчування. Культура харчування у США, Великій Британії та Україні.
8. Історія створення та основні положення Декларації прав людини. Видатні борці за права людини в світі.
9. Методи боротьби зі шкідниками в сучасному сільському господарстві. Поради садівнику-початківцю.
10. Порівняльний аналіз життя в столиці та інших містах України (переваги

та недоліки).

11. Проблеми великих міст (транспорт, довкілля, злочинність, міграція тощо). Заходи, необхідні для вирішення цих проблем. Перспективи розвитку мегаполісів у світі.

12. Основні кліматичні зони. Зміни клімату, які відбуваються останнім часом, наслідки глобального потепління.

13. Переваги та недоліки отримання вищої освіти за кордоном та в Україні.

14. Відображення характеру, поведінки, настрою людини через одяг. Стиль, якому Ви надаєте перевагу та критерії, якими ви керуєтеся при виборі одягу.

15. Проблеми диких тварин та шляхи їх вирішення. Аргументи за та проти утримання диких тварин у зоопарках.

16. Особливості розвитку сільського господарства у Великій Британії та Україні.

17. Сполучені Штати Америки як федеративна держава. Зона відповідальності президента країни.

18. Минуле кінематографу та його перспективи на майбутнє. Чи схвалюєте Ви цензуру в фільмах та заборону перегляду певних фільмів дітьми? Чому?

19. Місце театру в житті сучасної людини. Найбільш популярні види театрального мистецтва.

20. Чи є авіаподорож необхідною складовою життя сучасної людини? Недоліки та переваги авіаперельотів.

21. Хвороби, які є найбільш загрозливими для життя людини в сучасному світі та можливості їх лікування. Переваги та недоліки альтернативної та академічної медицини.

22. Парниковий ефект, його причини та можливі наслідки.

23. Політична система США. Структура Конгресу США та принципи його функціонування.

24. Головні учасники судового процесу. Поведінка свідка у справі. Процедура відбору журі присяжних. Вердикт у кримінальній та цивільній справах.

25. Стихійні лиха як наслідок діяльності людини.

ПИТАННЯ ЗІ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ідейна спрямованість та характер головного героя в поемі Гомера «Одіссея».

2. Проблематика трагедії Есхіла «Прометей прикутий» та ідейне значення образу Прометея.

3. Мотив долі в образах головних героїв у поемі Вергілія «Енеїда».

4. Тема мистецтва та митця в поезії Горация.

5. Ідеалізація образів лицарів та короля як відображення епічної ідеї в поемі «Пісня про Роланда».

6. Художнє та ідейне поєднання рис літератури Середньовіччя та Відродження в поемі Данте «Божественна комедія».

7. Новаторське зображення ліричного героя та Прекрасної Дами в поезії Петрарки.
8. Образ Гамлета як втілення трагічного зіткнення гуманістичної мрії та потворної дійсності в трагедії В.Шекспіра.
9. «Життя – це сон» П. Кальдерона як утілення світоглядних та художньо-естетичних засад бароко.
- 10.«Міщанин-шляхтич» Ж.-Б. Мольєра: проблемно-тематична своєрідність, образи дійових осіб, засоби творення комічного.
- 11.«Фауст» Й. В. Гете: історія створення, особливості сюжетно-композиційної структури. Роль Мефістофеля у пошуках Фаустом сенсу буття.
- 12.«Робінзон Крузо» Д. Дефо: специфіка сюжетно-композиційної побудови, образ Робінзона в контексті ідейної спрямованості твору.
- 13.Романтичне двосвіття, символіка образів і гротеск як особливості художнього стилю «Крихітки Цахеса...» Е.Т.А. Гофмана.
- 14.Вальтерскоттівська модель історичного роману: концепція минулого, композиція, принципи розстановки персонажів (роман «Айвенго»).
15. Герой і французька дійсність доби Реставрації у романі «Червоне і чорне» Ф.Стендаля.
- 16.«Гобсек» О. Бальзака: проблематика й система образів. Романтичні та реалістичні елементи в творі.
- 17.«Пані Боварі» Г. Флобера як твір про «провінційні звичаї». Образ Емми Боварі.
- 18.Новаторська драма Г.Ібсена. Ідейно-естетичний аналіз п'єси І.Ібсена “Ляльковий дім”
- 19.Принципи новаторської драматургії Б.Шоу. П'єса Б.Шоу “Пігмаліон”: міфологічна основа, система образів.
- 20.Трагедія відчуженої особистості в новелі Ф. Кафки «Перевтілення».
- 21.Жанрово-стильова специфіка антиутопії в літературі ХХ століття (твори за вибором студента).
- 22.Тема “втраченої генерації” в творчості Е. Хемінгвея та Е.М.Ремарка (твори за вибором студента).
- 23.Принципи «епічного театру» в п'єсі Б. Брехта «Матінка Кураж та її діти».
24. Проблематика та образи в романі Дж. Селінджера “Над прірвою у житті”.
- 25.Проблематика і алегорично-символічні образи у романі В.Голдінга “Володар Мух”.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Теоретична грамати́ка англійської мови
Основна

1. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2004. 464 с.
2. Левицький А.Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Київський університет ім. Т. Шевченка, 2008. 264 с.
3. Мирончук Т.А. Збірник вправ з порівняльної граматики англійської та української мов. К.: МАУП, 2005. 128 с.
4. Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian languages: Textbook. Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2012. 320 p.
5. Путіліна О.Л. Контрастивна граматики (українська й англійська мови). Синтаксис: навч. посіб. із курсу «Контрастивна граматики (українська й англійська мови). Синтаксис» для студ. спец. 6.020303 «Прикладна лінгвістика». Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2011. 166 с.
6. Харитонов І.К. Теоретична граматики сучасної англійської мови: Навчальний посібник/ І.К. Харитонов. Вінниця: Нова книга, 2008.352 с.

Допоміжна

7. Путіліна О.Л. Контрастивна граматики (українська й англійська мови). Синтаксис: навч. посіб. із курсу «Контрастивна граматики (українська й англійська мови). Синтаксис» для студ. спец. 6.020303 «Прикладна лінгвістика» / О. Л. Путіліна ; Донец. нац. ун-т. Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2011. 166 с.
8. Мирончук Т.А. Збірник вправ з порівняльної граматики англійської та української мов. К.: МАУП, 2005. 128 с.

Інформаційні ресурси

9. Перевіряємо знання часів англійської мови. <https://www.englishpage.com/verbpage/verbtenseintro.html>
10. Морозова О. І. Теоретична граматики сучасної англійської мови: матеріали до лекційного курсу та завдання для самостійної роботи. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 60 с.
<http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/5872/2/%d0%a2%d0%b5%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0.pdf>

Історія англійської мови

Основна

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Вінниця : Нова книга, 2012. 296 с.

2. Методичні рекомендації та практичні завдання з курсу „Історія англійської мови”. Херсон: ХДПІ, 2003. 68 с.
3. Селігей П.О. З історії пуризму в англійській літературній мові. *Мовознавство*. 2007. № 5. С. 3-18.
4. Студенець Г.І. Історія англійської мови. Матеріали до лекцій та дискурсів. Завдання до семінарів та самостійної роботи студентів. Ч. 1, 2. Київ, 2009. 118 с.
5. Хаймович Б.С. Стислий курс історії англійської мови. К. : Наукова думка, 2008. 66 с.
6. Шахрай О.Б. Короткий історичний довідник з фонетики і морфології англійської мови. К. : Наукова думка, 2009. 56 с.
7. Baugh A.C., Cable Th. A History of the English Language. Fifth Edition. London: Routledge, 2002. 447 p.
8. Bragg M. The Adventure of English: The Biography of a Language. NY : Arcade Publishing, 2011. 322 p.
9. Brook G.S. A History of the English Language. L., 2007. 167 p.
10. Gelderen E.A History of the English Language. John Benjamins Publishing Company. Amsterdam/Philadelphia. 2006. 187 p.
11. Hogg R., Denison D. A History of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 495 p.
12. The Cambridge History of the English Language Cambridge: Vols. 1-6. Cambridge : Cambridge University Press, 2005-2008. 365 p.

Допоміжна

13. Nist J. A Structural History of English. Oxford, 2001. 89 p.
14. Oxford Guide to British and American culture for learners of English / Editor Jonathan Crowther, Kathryn Kavanagh. Oxford : Oxford University Press, 2009. 600 p.
15. Rot S. Old English. Budapest, 2002. 99 p.
16. Sweet H. A New English Grammar, Logical and Historical, 1-2. Oxford, 2018. 456 p.

Інформаційні ресурси

17. The History of English. URL: <http://historyofenglishpodcast.com>.
18. You tube channel : BBC Documentary.

Лексикологія англійської мови

Основна

1. Лексикологія англійської мови: навчально-методичний посібник / укладачі: І. О. Білецька, Н. В. Ставчук. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. 165 с.
2. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Навч. посібник. – Вінниця: Видавництво “Нова Книга”, 2001. 126 с.

3. Kovalenko G. Lexicology of the English Language: tutorial for students of higher educational establishments. K.: Київський університет, 2011. 112 с.
4. Гороть Є.І. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Є.І. Гороть. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. 144 с.
5. Гороть Є.І., Белова С.В. Notes on Modern English Lexicology. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 372 с.
6. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
7. Карпенко О. В. Comparative Lexicology of the Ukrainian and English Languages : навч. посіб. із порівняльної лексикології англ. та укр. мов для студентів 3 курсу ф-ту «Референт-перекладач». Харків : Вид-во НУА, 2018. 104 с.
8. Практикум з курсу лексикології англ. мови для студентів III курсу /уклад. І. Г. Анікеєнко, Л. Ф. Бойцан, Л. В. Ганецька. К. : КДЛУ, 1999. 72 с.
9. Стрельченко К. С., Федорова А. О., Чеснокова Г. В. Words, Worlds and Beyond. English Lexicology in Action: Практикум із лексикології англійської мови. Київ , 2020. 161 с.
10. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice : textbook. Kherson: Publishing House “Helvetica”, 2019. 236 с.

Допоміжна

11. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. K. : Ленвіт, 2004. 96 p.
12. Пlienko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S. English Lexicology : tutorial. S. ; O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv. Kharkiv : Publishing House I. Ivanchenka, 2020. 218 p.
13. Jackson H., Ze Amvela E. An Introduction to English Lexicology. Words, Meaning and Vocabulary. Bloomsbury Academic,
14. Lexicology of the English Language : lecture notes / compilers G. V. Chulanova. Sumy : Sumy State University, 2020. 74 p.
15. Pavlik R. A Textbook of English Lexicology I. Word Structure, Word-Formation, Word Meaning. Bratislava, 2017. 114 p.

Стилістика англійської мови

Основна:

1. Березіна Р.С., Остапенко В.І. Основні методологічні принципи лінгвостилістичного аналізу художнього тексту. Кам.-Под.: Абетка-НОВА, 2004.
2. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2004. 240 с.

3. Зацний Ю. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів : ПАІС. 228 с.
4. Дудолодова О.В. : Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/3474>
5. Жуковська В. В. (2010) Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. [Teaching Resource] <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/12670>
6. Кухаренко В.А. Практикум з стилістики англійської мови : Підручник. Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с.
7. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник для студентів старших курсів факультетів англійської мови. Вінниця : Нова Книга, 2004. 272 с.
8. Тексти лекцій з дисципліни «Стилїстика англїйської мови» для студентів IV курсу / Укладач С. В. Боднар. Одеса: Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського, 2008. 80 с.
9. Паращук В. Ю та ін. Reading and Analyzing English Texts. Кіровоград, 2004. 201 с.
10. Clark, U. (1996) An introduction to stylistics. Cheltenham: Stanley Thornes.
11. Christiana Gregoriou. English Literary Stylistics : McMillan, Palgrave, 2008, 224 pp.
12. English Stylistics. A Bibliography By Richard W. Bailey and Dolores M. Burton.
13. Goatly, A. (2000) Critical reading and writing: an introductory coursebook. London: Routledge.
14. Haynes, J. (2012) Introducing stylistics (2nd edn.). London: Routledge.
15. Jesley Jeffries and Dan McIntyre. Stylistics (Cambridge Textbooks in Linguistics), 2010.
16. Lectures in Stylistics of the English language and Method Guides for Seminars (Лекції зі стилістики англійської мови та методичні вказівки для семінарів (англійською мовою)): навчально-методичний посібник / Т.Т. Вrabель / від. ред. Когут Атїла; М-во освіти і науки України, Зак. угор. ін-т. Ужгород: ПолїПрїнт, 2010. 140 с. ISBN 978-966-2595-03-1
17. Karolina Lototska English stylistics (Textbook) Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 54 с.
18. Montgomery, M., Durant, A., Fabb, N., Furniss, T., & Mills, S. (2000) Ways of reading (2nd edn.). London: Routledge.
19. Paul Simpson. Stylistics: A Resource Book for Students, 2004. 207 pp.
20. Peter Verdonk. Stylistics : Oxford University Press, 2002, 124 pp.
21. Wales K. A Dictionary of Stylistics. London : Longman, 2001.

Допоміжна:

22. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вінниця : Нова Книга, 2011. 328 с.

32. Загнітко А. Лінгвістика тексту: Навчальний посібник. Донецьк: Дон НУ, 2003. 158 с.
33. Лотоцька К. Стилїстика англійської мови: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 254 с.
34. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Вінниця: Нова Книга, 2005. 416 с.
35. Семенець О.О. Синергетика поетичного слова. Кіровоград: Імекс ЛТД, 2004. 338 с.
36. Shurma, Svitlana Навчально-методичні матеріали з дисципліни "Стилїстика англійської мови" 2014
<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/9722>
37. Simpson P. Stylistics: A Resource Book for Students. London, New York: Routledge, Taylor&Francis Group, 2004. 250 p.
38. Stockwell P., Whiteley S. The Cambridge Book of Stylistics. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014. 673 p.
39. Stylistic Aspects of Translation. Стилїстичні аспекти перекладу / О.В. Ємець, В.В. Якуба. Хмельницький : ХНУ, 2010. 44с.
40. Tayeva R.M., Orazbekova I. G. LECTURES ON THE ENGLISH STYLISTICS Almaty «Kazakh University» 2014.

Інформаційні ресурси

41. <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/3474>
42. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1471914
43. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/30727>
44. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/22784>
45. <https://prom.ua/p222387850-stilistika-anglijskoyi-movi.html>
46. [https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_\(field_of_study\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_(field_of_study))
47. <http://www.britannica.com/science/stylistics>
48. <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755>
49. http://www.myenglishpages.com/site_php_files/writing-stylistics.php
50. <http://literarydevices.net/>

Країнознавство

Основна

1. Тарнопольський О.Б., Склярєнко Н.К. Стандарти комунікативної поведінки у США: посіб. для студ. старш. курс., які вивчають англійську мову як спеціальність. Друге видання, виправлене і доповнене. К.: "Фірма "ІНКОО", 2003. 208 с.
2. Холодіна О.Д. Навчально-методичні вказівки з "Країнознавства" (Об'єднаного Королівства та США). Херсон.: Видавництво ХДУ, 2004. 80 с.
3. An Outline of American History. USA: US Information Agency, 1990.
4. Britain's Monarchy. A Factual Guide. London, 2005.

5. Britain's System of Government. London: Foreign and Commonwealth Office, 2005.
6. Education in Britain. London: Foreign and Commonwealth Office, 2006.
7. England: History, Geography, Culture. Kiev, 2006.
8. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 296 p.
9. O'Driscoll James. Britain. Oxford: Oxford University Press, 2009.
10. Oxford Guide to British and American Culture. Oxford: Oxford University Press, 2000. 600 p.
11. People in Britain. London: Foreign and Commonwealth Office, 2006.
12. Parliamentary Elections in Britain. London: Foreign and Commonwealth Office, 2004.

Допоміжна:

13. Дубенко О.Ю. Spotlight on the USA. Київ: Правда Ярославичів, 1998
14. Дубенко О. Ю., Бойцан Л.Ф. Методичні рекомендації з теми "American Family", Київ: КГПІИЯ, 2006
15. Diana K. Collins Idiomatic Expressions. NY. 2008.
16. George Clack. Portrait of the USA. NY. 2007
17. Anna Maria Malkoc, Frank Smolinski, Thomas Kral. Celebrate! Holidays in the USA. Washington D.C. 2000.
18. Elaine Kirn. About the USA. McHenry, Illinois: Delta Systems Co., Inc. 2009.
19. Ганецька Л.В., Дубенко О.Ю. Методичні рекомендації з теми „Музика у житті людини”. Київ: КГПІИЯ, 2006.

Інформаційні ресурси:

20. Методичні розробки до фільмів викладачами кафедри англійської мови та методики її викладання [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ksu.ks.ua/About/Institute/IForeignPhilology/ChairEngLang.aspx>
21. British and American English [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.englishclub.com/writing/spelling_american-english.htm.
22. <http://englishclub.com>.
23. Maps [Електронний ресурс]//Режим доступу: <http://maps4pc.com/download>.
24. Test about UK [Електронний ресурс]//Режим доступу: <http://my.englishclub.com/group/puzzleloversclub/forum/topics/quiz-life-in-the-uk>.
25. PLATINUM – 2000 (лінгафонний курс).

Література для тем усної бесіди

Основна

1. Гужва Т. В. Розмовні теми з англійської мови. У 2-х т. Харків, 2004.
2. Практический курс английского языка. 4 курс/Под редакцией В.Д.

- Аракина. – М.: ВЛАДОС, 2000. 336 с.
3. Карабан В. І., Черноватий Л. М., Набокова І. Ю., Рябих М. В., Пчеліна С. Л., Ковальчук Н. М. Практичний курс англійської мови: Підручник для студентів третього курсу вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність “Переклад”). Вінниця, НОВА КНИГА, 2006. 520с.
4. Карабан В. І., Черноватий Л. М., Набокова І. Ю., Рябих М. В. Практичний курс англійської мови. Частина 1. Підручник для студентів молодших курсів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність “Переклад”). Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. 432 с.

Допоміжна

5. Холодіна О., Карпенко Н., Коваленко О., Кіщенко Ю., Мелконян В. Англійська мова. Навчально-методичний посібник. Херсон, 2000.
6. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Набокова І. Ю. Практичний курс англійської мови: Підручник для студентів другого курсу вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність “Переклад”). Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 356 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ksu.ks.ua/About/Institute/IForeignPhilology/ChairEngLang.aspx>.
2. British and American English [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.englishclub.com/writing/spelling_american-english.htm.
3. <http://englishclub.com>.
4. Guides[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.cntraveller.com/guides/europe/ukraine?gclid=CMv88qvvgasCFYMe4Qod1TZhyw>.
5. LatinPhrases[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.englishclub.com/vocabulary/latin-phrases.htm>.
6. Maps[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://maps4pc.com/download>.
7. TestaboutUK[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://my.englishclub.com/group/puzzleloversclub/forum/topics/quiz-life-in-the-uk>.
8. TheatresofLondon[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.londontheatreboxoffices.com>.
9. PLATINUM – 2000 (лінгафонний курс).
10. <http://www.tesol.net>
11. <http://www.freeenglish.net/english/index.html>
12. <http://www.freeyellow.com>
13. <http://www.eslcsfe.com>
14. <http://www.englishclub.net>
15. <http://www.bangkokpost.net/education>

Література до питань із світової літератури

Основна

1. Белаш Г.О. Історія античної літератури. Навчальний посібник. Київ : Видавничий центр. 2019. 230с
2. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література : від античності до початку XIX сторіччя : історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Борис Шалагінов; [Національний університет "Києво-Могилянська академія"]. Київ : КМ Академія, 2004. 355 с.
3. Яременко Н.В., Коломієць Н.Є. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століття: матеріали для вивчення : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 168 с.
4. Козлик І.В. Зарубіжна література європейської Античності та Середньовіччя (Лекційні матеріали) : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2022. 254 с.
5. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]/ Г.Й. Давиденко, О. М. Чайка. [2ге вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2017. 400 с.

Допоміжна

6. Вишницька Ю.В., Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі XIX–XX століть: навч.-метод. посібник для студентів / вид. друге, випр. й доповн. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 304 с.
7. Помазан І.О. Історія зарубіжної літератури XX століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Харків : Вид-во НУА, 2016. 264с.

Інформаційні ресурси (електронні бібліотеки)

8. Електронна бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
9. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
10. Національна бібліотека України з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>
11. <http://natapa.org/biblio/programs/history-posobije>
12. <http://znanium.com/bookread.php?book=406016>
13. <http://znanium.com/bookread.php?book=374441>
14. <http://oldvostlit.info/>
15. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/History/INDEX_HISTORY.php
16. <http://historystudies.org/>
17. <http://Annales.info/step/pletneva/index.htm#polov>.

1.2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів з методики навчання іноземної мови та світової літератури є підсумковою формою перевірки загальних уявлень здобувачів про теорію навчання іноземних мов як наукову галузь, про методичні засади формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції, про закономірності організації та забезпечення процесу навчання іноземних мов і культур. Здобувачі повинні продемонструвати наступні компетентності: здатність бути критичним і самокритичним; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Модуль передбачає оволодіння знань теорії сучасного навчання іноземної мови і світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, сучасних тенденцій у навчанні іноземних мов як в Україні, так і за кордоном.

Питання з методики викладання іноземної мови

1. Методика як наука, значення принципів і методів навчання іноземних мов. Лінгвістичні основи методики, зв'язок методики та психології, дидактичні основи методики, зв'язок методики з педагогікою.
2. Характеристика цілей навчання іноземних мов. Суть поняття “зміст навчання іноземної мови”, принципи відбору змісту навчання, основні та допоміжні засоби навчання іноземної мови.
3. Фонетичний мінімум та принципи його відбору. Головні принципи, що складають основу роботи над вимовою.
4. Характеристика системи ознайомлення учнів з новим фонетичним матеріалом, види фонетичних вправ.
5. Характеристика та типологія іноземної лексики. Етапи роботи над лексичним матеріалом.
6. Засоби семантизації лексичних одиниць. Комплекс вправ з формування лексичних навичок.
7. Принципи відбору граматичного матеріалу для вивчення в школі. Етапи роботи над граматичним матеріалом. Комплекс вправ для формування граматичних навичок.
8. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності. Мовленнєві механізми аудіювання та слухові механізми сприйняття. Характеристика текстів для навчання аудіювання, їх основні параметри.
9. Причини труднощів сприйняття аудіотексту на слух. Комплекс вправ для навчання аудіювання та методика їх виконання.
10. Етапи роботи з аудіотекстом. Засоби контролю прослуханого тексту.
11. Психофізіологічна природа читання. Методика навчання техніки читання. Комплекс вправ для навчання техніки читання.
12. Характеристика видів читання. Етапи роботи з текстом на основному та старшому етапах.

13. Різниця між термінами “письмо” та “писемне мовлення”. Етапи в навчанні письма за шкільною програмою. Психолінгвістичні механізми письма; навчання техніки письма.
14. Комплекс вправ при навчанні письма. Письмо як засіб навчання та контролю. Види диктантів та методика їх проведення.
15. Основні функції контролю та вимоги до нього. Об’єкт контролю. Основні види та форми контролю.
16. Цілі та вимоги до проведення позакласної та позашкільної роботи з іноземної мови. Форми позакласної та позашкільної роботи з іноземної мови.
17. Урок іноземної мови як основна форма організації навчального процесу в школі. План-конспект уроку з іноземної мови. Типи і структура уроку іноземної мови.
18. Комунікативні, психологічні та лінгвістичні особливості діалогічного мовлення. Типологія діалогічного мовлення.
19. Методична система навчання діалогічного мовлення. Комплекс вправ з навчання діалогічного мовлення.
20. Характеристика комунікативних, психологічних, лінгвістичних особливостей монологічного мовлення. Різновиди монологічного висловлювання. Комплекс вправ для навчання ММ.
21. Основні етапи розвитку методики навчання іноземних мов: граматико-перекладний та лексико-перекладний методи.
22. Натуральні і прямі методи; усний метод Г. Пальмера.
23. Аудіолінгвальний та аудіовізуальний методи.
24. Рецептивний метод М. Уеста; сугестивний метод Г. Лозанова.
25. Класифікація вправ. Комунікативні вправи та їх підгрупи (респонсивні, ситуативні, репродуктивні, описові, дискусивні, композиційні).

Питання з методики викладання світової літератури

1. Методика викладання літератури як наука
2. Специфіка та принципи викладання предмету «зарубіжна література» в загальноосвітніх школах II-III ст.
3. Навчально-методичні видання із зарубіжної літератури для загальноосвітніх шкіл II-III ст. (групи та різновиди).
4. Метод творчого читання, його специфіка та прийоми.
5. Евристичний метод, його функції, прийоми, основні види навчальної діяльності.
6. Репродуктивний метод: його сутність, прийоми та основні види навчальної діяльності.
7. Дослідницький метод: його сутність та основні види навчальної діяльності.
8. Функції та особливості організації в середніх класах етапу підготовки до сприйняття тексту.

9. Шкільний аналіз тексту: сутність, мета, специфіка, неприпустимі помилки.
10. Шлях аналізу художнього твору «слідом за автором».
11. Пообразний шлях аналізу художнього тексту.
12. Проблемно-тематичний шлях аналізу твору.
13. Урок літератури: його визначення та специфіка
14. Типологія уроків: проблема класифікації та типи уроків за М. Кудряшовим.
15. Основні компоненти аналізу епічного твору. Прийоми аналізу сюжету епічного твору.
16. Читання як основа всіх видів діяльності на уроках літератури та його різновиди. Структура читацької діяльності.
17. Прийом коментованого читання.
18. Переказ, його різновиди та функції.
19. Прийоми осягнення авторської позиції (за В.Г. Маранцманом).
20. Прийоми активізації співтворчої діяльності читача (за В.Г. Маранцманом).
21. Особливості організації вивчення біографічних відомостей про письменника в середніх класах.
22. Власне оглядові теми: їх місце, функції, складності та особливості вивчення в шкільному курсі.
23. Формування теоретико-літературних понять в учнів середніх класів.
24. Наочність на уроках зарубіжної літератури.
25. Позакласна та позашкільна робота в школі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф. Методика навчання іноземних мов і культур/ за заг. редакцією С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2011. 206 с.
3. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 64 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2010. 328 с.
https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 320 с.
6. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2002. 256 с.

7. Програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 2-12 класи. К.: Ірпінь, 2005. 208 с.
8. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2008. 152 с.
9. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль: Астон, 2003. 248 с.

Допоміжна

10. Байдук А.А. Англійська мова. 2 клас: Плани-конспекти уроків (до підручника О.Д. Карп'юк). 3-тє вид., випр. і доп. Х.: Ранок, 2009. 176 с.
11. Барташніков О., Барташнікова І., Зелена І. Ігри для початкового навчання англійської мови. Тернопіль: Навчальна книга: Богдан, 2010. 64 с.
12. Басіна А. Методика викладання іноземної мови в початковій школі. К.: Шкільний світ, 2007. 115 с. (Бібліотечка «Шкільного світу»).
13. Бойчук О. For Fun and Profit. Навчаємось граючись. Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. 80 с.
14. Григор'єва Т.Ю. Формування вмінь усного монологічного мовлення студентів початкового етапу мовного ВНЗ з опорою на різні види наочності. Вісник Житомирського державного університету, 2004.
15. Денисенко М.В. Побачив - запам'ятав - навчився! Як правильно використовувати наочність при навчанні читання англійською мовою учнів початкової школи. Іноземні мови в навчальних закладах, 2007. № 3. С. 112-116.
16. Казачшер О.С. Роль наочності у навчанні англійської мови молодших школярів. Англійська мова та література. 2004. № 13. С. 2-5.
17. Назаренко Н. Особливості вивчення англійської мови першокласниками. Початкова школа. 2012. № 10. С. 2-4.

Інформаційні ресурси:

18. Діагностика та оцінювання освітніх інновацій в системі освіти на різних рівнях управління [Електронний ресурс] : Звіт із теми самоосвіти — Діагностика та оцінювання освітніх інновацій в системі освіти на різних рівнях управління. Режим доступу : <http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/>
19. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 кл. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ

Критерії оцінювання визначено відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (наказ ХДУ від 28 серпня 2024 року № 410-Д).

Атестаційний екзамєн передбачає оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо їх відповідності вимогам стандартів вищої освіти (за наявності) та проводиться у формі екзамєнів із обов'язкових дисциплін професійної підготовки в обсязі чинних силабусів.

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою / National grade
90 – 100	A	excellent	Відмінно
82 – 89	B	good	Добре
74 – 81	C		
64 – 73	D	satisfactory	Задовільно
60 – 63	E		
35 – 59	FX	fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Загальна оцінка визначається як сума балів за виконання всіх видів

завдань. За формулою:
$$ЗБ = \frac{\sum \text{кількість балів за кожний модуль}}{\sum \text{кількість модулів}}$$

Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач – 100 балів.

Таблиця відповідності балів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти РВО бакалавр при розв'язанні теоретичних та практичних питань з іноземних мов (англійської) та світової літератури

За шкалою ЄКТС	Сума балів	За національною шкалою	Коментар
----------------	------------	------------------------	----------

A	90 - 100 балів	відмінно	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усіх розділів екзаменаційних модулів, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, їх мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах практичних завдань. Може самостійно обирати підходи та методи для вирішення завдань різного рівня складності. Широко застосовує основні категорії системного аналізу та системно-структурного та функційного підходів. На основі ґрунтовних знань із сучасної лінгвістики й лінгводидактики може самостійно охарактеризувати структуру аналізованої системи та зв'язки між її компонентами. Здобувач володіє стійкими орфографічними навичками, безпомилково використовує лексеми активного словника, грамотно використовує знаки пунктуації; вміє чітко та логічно висловлювати свої думки у письмовій формі, актуалізуючи різні мовні засоби. Обсяг знань та рівень вмінь та навичок цілком відповідає та перевищує зміст Програми атестації здобувачів вищої освіти.
B	82 - 89 бали	добре	Здобувач має глибокі міцні і системні знання та необхідні відомості про актуальні проблеми сучасної лінгвістики, знає провідні тенденції розвитку мовознавчого процесу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, що складають модулі атестації, їх мету та завдання. Здобувач має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок.

			Обсяг знань та рівень вмінь та навичок відповідає обсягу Програми атестації здобувачів вищої освіти.
C	74 - 81 бали	добре	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в фаховому аналізі мовознавчих понять та перекладі, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Здобувач володіє лексичним матеріалом, орфографічною та пунктуаційною грамотністю. Вміє писати повідомлення різної функціональної спрямованості, висловлювати та аргументувати свою позицію, але припускається помилок (3-4) у мовленні. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти., але допускає помилки в обсязі до 10%.
D	64 - 73 бали	задовільно	Здобувач знає основні теми трьох модулів, але його знання мають загальний характер, іноді непідкріплені прикладами. Замість чіткого визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Здобувач не досить повно викладає свої думки, він дещо обмежений у виборі мовних засобів або припускається 5-6 помилок (граматичних або в мовленні).
E	60 - 63 балів	задовільно	Здобувач має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки в обсязі від 10% до 25%.
FX	35 - 59 балів	незадовільно	Здобувач має фрагментарні знання з трьох модулів. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання. Не вміє висловлювати свої думки у письмовій формі, орфографічні та пунктуаційні

			навички не сформовані. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки в обсязі до 50%.
F	1 - 34 бали	незадовільно	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити відповіді на питання екзаменаційних модулів.

Таблиця відповідності балів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти РВО бакалавр з методики викладання іноземної мови та світової літератури

A	90 -100 балів	Відмінно	Здобувач проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку щодо вивченого матеріалу, ґрунтовно знає фактичний та теоретичний матеріал, вільно оперує широким колом джерел, володіє понятійним апаратом, знайомий з головними науковими проблемами, поглядами дослідників. Вміє використовувати та аналізувати джерела та наукову літературу. Має навички самостійної роботи з різними видами джерел, їх співставлення. Відповідь повна.
B	82 - 89 балів	Добре	Здобувач вільно володіє фактичним та теоретичним матеріалом, оперує значним колом джерел і наукової літератури. Вміє використовувати теоретичні знання під час аналізу джерел. Повністю відтворює інформацію, що викладена в базовому підручнику. Цілком самостійно використовує набуті знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатен контролювати свою діяльність. Вільно складає алгоритм відповіді. Має навички роботи з науковою літературою. Відповідь повна, з зауваженнями.
C	74 - 81 балів	Добре	Здобувач самостійно відтворює головні положення, викладені в базовому підручнику. Знає основні педагогічні та психологічні терміни. Потребує допомоги викладача у вирішенні практичних завдань. Допускає типові помилки, які при допомозі викладача здатний виправляти. На основі володіння навчальним

			матеріалом в обсязі програми вміє систематизувати інформацію. Бракує вмінь самостійного аналізу джерел, критики джерела, самостійного формулювання питання. Відповідь повна, з зауваженнями.
D	64 - 73 балів	Задовільно	Здобувач знає основний теоретичний матеріал, має уявлення про значення різних видів джерел, але помиляється, має певні прогалини в розумінні теоретичного курсу. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні та обмеженому життєвому досвіді. Має недоліки в застосуванні практичних вмінь. Має епізодичне знайомство з періодичними науковими виданнями. Не вміє скласти чіткий алгоритм відповіді.
E	60 - 63 балів	Задовільно	Здобувач має загальні уявлення про термінологію, з тематики та проблематики свого фаху, оперує головними дефініціями, але не розуміє повною мірою зміст, структуру та форми теоретичного та практичного застосування знань та вмінь з напряму та спеціальності підготовки. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Не може відповісти на питання без грубих помилок, на які не звертає уваги.
FX	35-59 балів	Незадовільно	Здобувач не знає психолого-педагогічної термінології. Не володіє основними теоретичними та практичними знаннями, не може відповісти на запитання. Навички роботи залишаються на рівні загального ознайомлення. Та/або не дотримано норм академічної доброчесності
F	1 - 34 бали	Незадовільно	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити відповіді на питання екзаменаційних модулів.

Гарант ОП

Юлія КИЩЕНКО